

mørke Pletter i hele Sagen, at Pengehensynet i alt for høj Grad skal spille ind, det viser netop Skyggesiden ved den private Drift, at en Mand med en vis Ret kan sige: Jeg faar kun saa og saa mange Tusind Kroner for den Virksomhed, jeg udfolder, og for det kan de fattige og syge Børn ikke faa mere end saa og saa lidt af Tilsyn og kontrollerende Virksomhed. Det forekommer mig — og det har jeg ogsaa været opmærksom paa tidligere ved de offentlige Udtalelser, der har været fremførte om Sagen —, at netop den Omstændighed, at en af Direktørerne for Nationalforeningen kan erklære, at hans Løn er saa lille, at han ikke kan gøre mere, end han har gjort for de Penge, er noget overmaade uheldigt i denne Sag, det viser, at der er i højeste Grad Grund til at søge at faa Pengehensynet skubbet til Side og Hensynet til Børnene skudt stærkere i Forgrunden, baade hvad Tilsynet og den øvrige Behandling angaar.

Det ærede Medlem gjorde nogle Bemærkninger dels om, hvad der har staaet i Bladene, og dels om, hvad der har staaet i en Henvendelse fra et Møde, som Socialdemokratisk Forbund holdt. Jeg skal ikke gaa nærmere ind derpaa. Denne Henvendelse fra Socialdemokratisk Forbund var efter min Mening fuldstændig berettiget, idet den var baseret paa den Kendsgerning, at Nationalforeningen har en udstrakt Myndighed i Tuberkulosesagen og har faaet forskellige Rettigheder til Indsamling og deslige. Og jeg fastholder fremdeles, at i denne Sag er der den stærkeste Opfordring for Offentligheden til at have Opmærksomheden henvendt paa disse Forhold og til at kræve Forandringer hidført. Det ærede Medlem fra Saksjøbing indrømmede til allersidst i sin Tale, at der muligvis var begaaet Fejl ved den Form for Ansættelse af Læger ved de smaa Sanatorier, som man havde anvendt, altsaa ved den Form, hvorunder Tilsyn fandt Sted, der havde ikke været det nødvendige kontrollerende Lægetilsyn. Det ærede Medlem erkendte, at denne Fejl havde man begaaet, og det vilde nu blive rettet. Det er jo overmaade heldigt, at vi har naaet dette om end lille Resultat. Kritikken har altsaa ikke været helt overflødig. Og selv om Resultatet er lille og vistnok ikke tilfredsstillende, er det allenaars et Resultat, man noterer som opnaaet herved. Jeg kan ikke i nogen Maade erkende, at Nationalforeningen skulde være blevet skadet ved den offentlige Kritik. Er Nationalforeningen blevet

skadet, er det, fordi den Ledelse, der har været, ikke har opfattet sin Stilling rigtigt og ikke har draget Omsorg for at udøve en Virksomhed, der paa Forhaand udelukkede Kritik. Naar man udsætter sig for Kritik af den Art, som denne Kommissionsbetænkning indeholder, forekommer det mig, at saa er det ikke andre, man kan lægge Ansvaret paa, men saa maa man gribe i sin egen Barm og være paa det rene med, at Ansvaret har man selv for, at en saadan Kritik fremkommer. Overfor syge voksne og Børn bør Hensynet ikke være, om en Forening, der ellers paa mange Omraader kan have gjort Nytte, bliver angrebet eller ikke, der maa Hensynet være de syges Behandling, de Forhold, de er undergivne o. s. v., man maa søge at opnaa, at disse Børn og syge bliver behandlet saa godt som muligt, og i den Anledning kritisere, hvor der er Grund dertil, Ledelsen af de paagældende Anstalter. Socialdemokratiet lader sig ikke binde til at tie stille ved Misbrug eller mangelfuldt Tilsyn af Frygt for, at Nationalforeningen saa ikke faar Penge nok, ingenlunde! Vi vil bestandig have vor Opmærksomhed henvendt paa Børnenes Behandling paa de Anstalter, der her er Tale om, som paa andre, og vi vil fortsat fremkomme med Bebrejdelser, naar vi opdager, at der er slet Tilsyn, og naar man tilsidesætter Hensynet til Børnene, hvad enten det er af rene Forretningshensyn eller af andre Hensyn, som ikke her har med Børnenes Fordel at gøre. Og vi vil fortsat, uanset hvad Nationalforeningen mener derom, hævde det Princip, at Staten og Kommunerne bør overtage Driften af Anstalter som dem, der her er Tale om. Vi vil bestandig hævde det Princip, at saa længe den private Virksomhed raader paa disse Omraader, bliver Tilstanden ikke tilfredsstillende. Der bliver først Mulighed for en sund Udvikling og et sundt Tilsyn, naar det offentlige overtager disse Anstalter.

Andet og mere har der ikke ligget i de Bemærkninger, jeg har fremsat, de har ikke været noget Forsøg paa at komme det ærede Medlem fra Saksjøbing personlig til Livs. Jeg paaskønner i mange Henseender hans Virksomhed, som jeg før sagde, baade paa Fabriklovgivningens og andre Omraader, og jeg tror, han har gjort et for Arbejderne meget nyttigt og godt Arbejde, men dette kan nu en Gang ikke dække Misbrug og Misgreb som dem, der er afslørede i Betænkningen angaaende Kaløvig Sanatorium. Saadanne bør